

[Aksel Larsen.]

tidligere regler, der er indført i det allierede paskontor i Vestberlin, og som vanskeliggør det for bl. a. kunstnere og videnskabsmænd fra Østtyskland at aflægge besøg i Danmark?

Har den danske regering haft indflydelse på udformningen af denne aftale eller disse regler, eller har den godkendt denne stramning?"

Nu da vi har, om jeg så må sige, den rigtige udenrigsminister til stede, håber jeg, at spørgsmålet kan blive besvaret.

Udenrigsministeren (*Per Hækkerup*): Jeg skal erindre om de besvarelser, statsministeren som fungerende udenrigsminister to gange tidligere har givet det ærede medlem i denne sag. Af disse besvarelser fremgår det, at pasudstedelse foretages af det allierede paskontor i Berlin, som efter ansøgning udsteder rejsetilladelser til brug for rejssende fra Østtyskland. Det fremgår endvidere, at der efter Berlinmurens etablering er sket en stramning i de regler, det allierede paskontor anvender. Det fremgår også af de besvarelser, der tidligere er givet, at vi har fundet, at den for et par år siden indførte skærpelse af begrænsning må betragtes som en meget moderat reaktion over for den voldsomme handling, etableringen af Berlinmuren var.

Til supplerung af det, statsministeren tidligere har oplyst, vil jeg gerne tilføje: de tre store vestmagter har i sin tid i NATO redegjort for de regler, de ville følge ved udstedelsen af kontrolrådspas. De andre NATO-lande, herunder også Danmark og Norge, har erklæret sig rede til at respektere disse regler. Deres nærmere indhold kan jeg efter sagens natur ikke komme ind på her.

Den nævnte praksis har som allerede sagt nu virket i mere end 2 år. Vi finder, at restriktionerne kan føre til tilfælde, hvor det forekommer mindre rimeligt at fortsætte en så tilbageholdende holdning, som

har været praktiseret i dette par år. Vi har derfor som også allerede tidligere meddelt besluttet os til at tale med vore samarbejdspartnere inden for NATO om en mere lempelig praksis ved udstedelsen af disse kontrolrådspas.

Aksel Larsen: Jeg takker for svaret. Jeg har altså nu fået at vide, at grunden til, at mine to tidligere spørgsmål ikke er blevet besvaret, er den, at regeringen ikke mener, den har ret eller myndighed til at fortælle det danske folketing, hvilke regler det drejer sig om, og som den er bekendt med. Det må jeg naturligvis bøje mig for, idet det er sådan, at hvis regeringen af udenrigspolitiske grunde skønner, at der er noget, den ikke vil oplyse tinget om, kan vi ingenting gøre. På den anden side forekommer det mig noget trist, at indholdet af en sådan aftale, som i den grad berører vort land, må vi ikke blive bekendt med; men jeg må altså bøje mig for den.

Til gengæld vil jeg tillade mig at oplyse om noget andet. Det har været sådan, at også andre regeringer har bøjet sig for disse regler, hvis indhold vi altså ikke kender; men det er nu nogen tid siden, at den engelske regering erklærede, at den ikke mere agtede at bøje sig for dem, og den gennemtvang, hvis jeg må bruge dette udtryk, at østtyske videnskabsmænd, der ønskede at aflægge besøg ved en eller anden lejlighed i England — eller var det Skotland? — fik både pas og visum af kontrolrådet i Berlin. Når den engelske regering har kunnet gøre noget sådant, er jeg forbavset over, at den danske regering ikke hidtil har kunnet gøre noget tilsvarende.

Udenrigsministeren (*Per Hækkerup*): Jeg vil gerne minde det ærede medlem om, at England er repræsenteret blandt de lande, der udsteder kontrolrådspasene. Den omstændighed, at England — jeg kender ikke det ærede medlems tilfælde — skulle have praktiseret en lempeligere regel, kan jo i